

Մանգումի Էֆեար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՒՆԷ

ՊԵՐԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

1866 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27 ԲԵՆԶԵԼՍՊԻՆԶ

ՆԻՄԵՐՈ 184

Մանգումի Էֆեար համար 6 հանրի սենեակ 300
նիւթէ վերելիկ, սենեակ գլխաւոր, բոլոր մարտի տարի
իշխոտ օլարագ, 200 զ" օլուկ, ալթը ալթը 100 զ" օլա-
րագ, վէ նիւթի տարի 50 ար մարտի տարի 100 զ" օլա-

իւնաթըն պէճեր սալթըն իշին, պի-
րինճի տէֆատա 5, իրինճի տէֆատա 2,
վէ իւշիւնիւ վէ սալթը տէֆատա 1
էր զուրուշ ալթընալագ տըր :

Մէքթուկ վէ սալթըն, Պէյ-օլուկ տաղըն-էօ տա-
467 նիւթըն իւնեակ ԼԵՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏ Թաղա-
նէսինտէ, Կարապետ 8. Գոնստանէ կէօնտէրիւնէ տըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՆԻԼԻՑՅԷ

Կիրիտ զայլ սի զուհուրա կէլէլիտէն
պէրու, Տէվլէթի Ալիյէ ալէյսինտէ կե-
զնէր, Շարգ մէսէլէսի լաղըրաւընա
քէնտի թարաֆլարընտան ճան Վիրէրէ,
էնվայի ալաճիվէր իհտաթիյէ զաղէթա-
լարը տուրուրմուշլար վէ թախտիշի էզ-
հանը ամմէյէ չալըշլար իսէտէ, նիյէ
թի ֆատիտէլէրի պօշա չըգարագ, Շարգ
մէսէլէսինտէ տարա էհէմմիյէթ վէրիվէ-
տիքտէն պաշգա, տիւ վէլի մուտգլամա,
վէ ալէլ խուսուս Գլանսա տէվլէթի թա-
րաֆընտան իզհարը խուսուս իտիլէրէ,
Էուհան տէվլէթինտէ Էէրինտէ լահաթ
տուրարագ էմրի պատիլէթէ, իրալէթ իւ-
լէմէսի իիթար օլուհմուշ, վէ զօրպալա-
րա տախի, տախիլի տալիլէթի իթաթի
իլէ, Սալթանաթը սենիյէնտէ լաթֆու
մէրհամէթի պիլպալէսինտէ սըղընարագ,
հարաքեաթը զայլի մագպուլէլէրինտէն
վաղ կէչմէլէրի էլզէմիյէթի պիլ սուրէ-
թի մանէվիտէ թէֆհիմ գըլընմըշ տըր :

Պու կիւնէլտէ պաղը զաղէթալարտա
օգուհուրուհու կէօրէ, Մ. Մարքի տը
Մուլթիյէ Էէնի մէմուլիյէթիլէրինի իճ-
րա Էապալալագտան սօնրա, 1856 օ-
նէսի խաթթի Հիւմանեուհուհու քեալիլէն
մէվգըր իճրայէ գօնուլմասընա լաթֆու
հիւմէթ պուլլուլմասընըն էհէմմիյէթ
ու արզուսինի պիլ սուրէթի խալիսանտէ վէ
մուհիպալանտէ իսթար օլուհմուշ տուր
Ալիյի արզու վէ իսթար, քէնտի սէֆիւ-
լէրի մարիթէթիյէ, ինկիլթէրրա իլէ
Ալթիլիա տէվլէթիլէրի թարաֆընտան
տախի զուհուրա կէլիշտի :

Մէգըրի խաթթի Հիւմանեուհուհու
մէվգըր իճրայէ գօնուլմասընտան մագպետ,
նիւթը խալիլէթիալագ հաղըթի
Փատիշահիյէ թէվիլիգան, Շարգ խրիս-
թիանալարընտէնտէ իհալ վէ լահա-

թընըն իրմալէ իրաիլիլմէսի տիմէր օլա-
ճաղընտա չիւրհէ Էօգ տուր :

Քէլալիք Մ. Մուլթիյէ ճէնապլէրինին
արզուլի խալիսանտէնտէ թէվիլիգան թը-
րապղընտան թէհրանա գատար պիլ տէ-
միր Էօլ Էարըլմագ իւզըն, թարաֆը
Սալթանաթը սենիյէնտէն լաղըմ կէլէն
իթիլիեալըն իթաթընա հիւմէթ պուլլու-
լաճաղընտան, մէգըրիլ թէչէպալիւսա-
թը, թիւրքիա, Ֆրանսա, ինկիլթէրրա
վէ իուսիա սահիպ սէրմայէլէրի տէր իւհ-
տէ խոնճէլէր տիր :

Պու խուսուսար քեալիլէն իճրայէ
կէլիլիլի թարաֆընտէ, թիւրքիա էհալի-
սինին տախի հիւ պիլ տէվլէթին հալինտէ
հաստէն չէքմէյէթէ պիլ իլթիպալ տըր :

— Իզմիտէ սէքիլ սաաթ մէսաֆէտէ
վաղը Էրմէչէ (Սիւմաշ) գարիյէսի ճիւլա-
լընտա, զաթթալի թարիգ թագըմընըն
նէ վէճ իլէ վուրուլտուղու, վէ իլէ-
րինտէն Մանուկ վէ վաալիլ իլէ տիլիլ իւշ
նէֆէր ըէֆիլիլին մէլթէն էլէ կէչիլիլ-
տիլի կէչէն կիւն մահէլիլտէն իշար օ-
լուհուրուղու իւզէրինտէ Էաղըլմըշ իտի-
պու տէֆա գարիյէսի մէգըրիլէնին իւշ
սաաթ իլէրիսինտէ օրման իլինտէ մէր-
գու մարտան պաշտը օլարագ իլի ճէ-
սէտ իլէ մահուա Լէֆիլթէրին, վէ լուհէ-
գասընըն գըլըմ վէ թիւրքիա վէ չալըմ
վէ ապալարը գան իլինտէ օլուհուղու հալ-
տէ պուլլուլմուշ, վէ պու հալէ կէօրէ
Էչգընտայի մէրգուլէ Էվլէլիլ վագաաաա
գուրթուլուպ ֆիրար իտէրէն, օրտեա
վարտըլարընտան, ըէֆիլթէրինտէն աղըր
մէճրուհ օլան իլի չագիլի պէրապէր կէօ-
թիլիլմէտիլթէրինտէն, հիւրիւմէթէ
մալիլմ օլմամագ իլին պալարընը քէսիլի
օլուլ գլարը անլաղըմըշ, վէ գուսուր ֆի-
րար իտէնլէր տախի չըրըպալագ վէ մէ-
րուհ օլարագ, թէաղիպ օլուհմագտա

պուլլուլմուշ խուլիլինտէն, հայէն վէ
Էալթէն պու կիւնէրտէ էլէ կէչէ-
ճէլէրի զալիլիյէն մէմուլ խուլիլ իզմիտ
միլթէսարըլը սաաթէթուլ Հասան թահ-
սին լաշա հաղըթիլէրի թարաֆընտան,
Պապը-Ալիյէ վիրուտ իտէն թէլէկրաֆ
նամէտէն միւսթիլէպան օլմուշ տուր :

Ճէլիլ

— Իլքեապը շահանտէ գալուհու պաշը-
լարընտան իզգէթուլ Մուսա պէյէ միր
իւ իւմէրալը րիլթպէսի :

Սուլթանիյէ գալիլմագամը իտէր
լաշա գատէ իլքեապը շահանտէ գալու-
հու պաշըլարընտան, իզգէթուլ Պէհրամ
պէյէ իսթապըլ ամիրէ միւտիլիլիլ քա-
լէսի :

Թարապուլուսու Ղարպ վիլայէթի մէք-
թուպի միւմէյիլիլ Ապտուլահ ճէլալ
պէյէ ըրիլթպէսի սալիտէ :

Թարապուլուսու Ղարպ վիլայէթի
մուհասէպէ միւմէյիլիլ Հասան պէյէ
ըրիլթպէսի մէգըրիլ :

Թարապուլուսու Ղարպ վիլայէթի ճի-
նայէթ քեաթիպի ճէմիլ պէյէ ըրիլթպէսի
լապիա :

Փարիս սէֆարէթի սենիյէսի իւշիւն-
ճիւ սէրքեաթիպի թային պուլլուլան
Միւնիք Էֆէնտիլէ պէչինճի ըրիլթպէ-
տէն Մէճիտիլէ նիշանը Հիւմանեուհու :

Սէֆարէթի միւշարիլէյահ աթթալէ-
լէրինտէն Նիզօլաքի Էֆէնտիլէ ըրիլթ-
պէսի սալիտէ իլէ ըրիլթպէսի մէգըրիլ-
տէն մէճիտիլէ նիշանը պիշանը :

Սէֆարէթի միւշարիլէյահ հաքիմի
Տօգթօր Զանպագօնա ըրիլթպէսի սալիտէ
իլէ, ըրիլթպէսի մէգըրիլտէն պիլ գըլթա
Մէճիտիլէ նիշանը գիշանը :

Փարիս սէֆարէթի սենիյէսի լիսանը
Ֆրանսէվի իլքինճի քեաթիպի Արիսթարքի
պէյէ, պէչինճի ըրիլթպէտէն պիլ գըլթա

կիւնտէն, ինքարեւտէն ալընան թալիմաթ
իւզերինէ, օրանըն վէքիլներինն գօմիսիօնա
կիթմէքտէն սարֆը նազար իթտիքլերի,
վէ Եախօտ տահա տօղրուսու, պիր նէվի
բորթեթօ իյլէտիքլերի:

Սահի՛հ մի տիր էնգարէլի Գաթիր մա-
րապետին տավարնա շիմոխյէ դատար
պագրուպ պիթէճէք իքէն, մերգուլմէնին
հիշ պիր սեօյլէտիկի ճէրհ օլունմատըղը
թագտիրտէ, գօմիսիօնուսուն իշի կէվէք
թուլարագ տավաճընը օսանտրմուգ, վէ
տավաճը ունեւթմագ նիյէթիստէ կէզ-
մէսի . . .

Քեա՛շ քի սահիհ օլմանա իտիլեր, լա-
քին, էսէֆ իտէրիգ քի Եանլըշընը ալա-
Երպ պուլմագ բէք կիւլմալի:

— Թարաֆը Սալթանաթը սենիյե-
տէն, իրան տէվէթի հարպիյէ վէքիլի
Մէհմէմէտ խան իլէ, խարիճիյէ վէքիլի
Միրզա Սայիտ խան հազարաթընա նըշա-
նը ալիի Օսմանիին պիրինճի լիւթպէ-
սիստէն պիրէր գըթասը իթա պուլլու-
մուշ տուր:

— Թիճարէթ նազըրը իտիլ բաշա
հազըթլերի, բողար իրթէսի կիւնիւ
իզմիտէ ազիմէթ իթմիշ տիր:

— Թէրսուստան գօլէրանըն պիթտի-
կի, Ֆազաթ թիֆօս իլէթի էսէրլէրի-
նին հալեա տէվամ իյլէտիկի հալատիս-
տէն տիր:

— Տիւնքի Գուրիէտէ օգուլտուղունա
կէօրէ, կիրիտ իսթիլալընըն քեամիլէն
պիթմիշ օլմասը, վէ Եունանտա տախի
հէր քէսին շու խուսուսախքեթ օլմանա
վէ գօրպալարա իմտատ իթմէք իւզըն
մէզքիւր ճէգիլէյէ կիթմիշ օլան Եունան-
լըլարըն մէմէթլէրինէ տէօնմէյէ պաշ-
լամասը թաստիգ օլունմագտա տըր:

— Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազ-
րէթլերի Փարիստէն թէլէկրաֆ քէշիտէ-
թիյէ, սատոր պուլլուլան միւսաստէյի
հազըթի Շէհրիեարիյէ իսթիսուլէն աւ-
գարիպ Տէր-սէատէթէ ալտէթ իտէճէ-
կինի պիլտիրմիշ օլտուղունտան, պու-
կիւնլէրտէ պէքլէնիլմէքտէ տիր:

— Կէշէնտէ Գըպըրգուա Ամէրիգան
գօնսօլուսու իլէ մահէլի մէզպուր հիւ-
քիմէթի պէյնինտէ վուգու պուլան գըլ-
ու գալ հազըրնտա Պապը-Ալի իլէ Ամէ-
րիգա սէֆարէթի պէյնինտէ գուհուրա
կէլէն միշքիւլաթ պազը ճիհէթլէ թէս-
վէյէ պուլմուշ տուր: շէօյլէ քի, Պապը-
Ալի թարաֆընտան Լարնագա միւտիրինին
ազլինէ, վէ Ամէրիգա պանտէրասընըն
Ձ1 բարէ թօփ էնտախթի իլէ սէլամլան-
մասընա էմրի ալի պուլլուլմասընա բույի
մուլաֆադաթ կէօսթլէրիտիյի սեօյլէն-
մէքտէ տիր:

— Էթօալ տ'Օրիանտա օգուլտու-
ղունա կէօրէ, Քէֆէտէ վազը իտիլպեան

վարժարանա, մէսարիֆաթը լազըմէսի
տէվէթ խաղինէտիստէն թէտիյեթ օլուն-
մագ իւզըն, Բուսիա հիւքիւմէթի թա-
րաֆընտան, օթուգ նէֆէր թիւրքիա
Էրմէնիլէրի շօճուգլարը կէօնտէրիլմէսի
միւրատ օլունմուշ տուր:

— Ասարը ատիտէթիյէ միլլէթիմիգէ
խրոմէթ իթմիշ օլան Պ. Արմէնակ ճիգ-
մէճեան էվլէլքի կիւն վէֆաթ իթտիկին-
տէն, իհթիրամաթը լաբըգա իլէ ճէնա-
զէսի գալտըրըմըշ, վէ Մասիո վէ Փուշ-
լուն բիայէթլու միւլլիլիլէրի տախի
պիրլէքտէ պուլունմուշտա, վէ պիգէ տա-
խի խապէր կէլմիշ խէտէ, քէնտիմիլգճէ
ղայէթ պէճիտտ իշիմիլ օլուպ, վէ հաթ-
թա ղազէթամըզը տախի չըգարամաթը-
ղըմըգտան, էսէֆ իտէրիգ քի պու պապտէ
քէնտի պօրճուլմուգու էտա իտէմէմիշիլ
տիր:

Էյէր հազգանիյեթէ բիայէթ իտիլպ
վէ տօղրուսու սեօյլէմէք վաճիպէտէն ի-
սէ, պիլ քէնտի թարաֆըմըգտան սի-
եան իտէրիգ քի, ճիգմէճեան էֆէնտի,
վազաա քէնտի նասիհաթլարընը քէնտիսի
թուլարագ, Ֆիյիլէն միլլէթէ պիր բէհ-
պէր օլամատըգտան պաշգա, Եա զարու-
րէթ ու սէֆալէթիստէն նաշի արթըգ
սօն վազըթլարընտա սիւթիւն պիւթիւն
շախսէն քէնտի իտարէսինի ղայպ իթմիշ,
վէ իշըթէ միւլպէթլա օլմուշ, վէ ազը-
պէթքեար արագ գատէհի արգասընտան
էճէլ շէրպէթինի տախի նուշ իթմէքլիյէ
սէպէպիյեթ վէրմիշ, վէ Եախօտ, էվ-
լէլինտէն քէնտու իտարէսինէ միւլգթէ-
տիր օլամատըղընտան մէզքիւր սէֆալէթ
ու զարուրէթ կիրտալընա, վէ օնտան
սօնրա տախի պիթթապի էճէլին բէնէ-
սինէ տիւլմիւշ տիր: վէհասըլ հէր նա-
սըլ օլա, քէնտի իտարէսի հազըրնտա
մէտհէ շաեան սուրէթտէ պիր էսէր կէօս-
թէրմէյիպ, տայիմա պաշգասընըն Ֆա-
յիտէսինի տիւլիւնմէքտէ իքէն, պիլգաթ
քէնտիսինին խարապիյեթիլնէ վէսիլէ
վէրմիշ տիր: լաքին, պու ճիւլմէ իլէ տա-
խի, գալէմճէ տէրքեար օլան էսէրլէրի-
լէ միլլէթիմիգէ իթմիշ օլտուղուն խըա-
մէթ, վէ մէզքիւր էտէրլէրինտէ կէօրլէլէն
Ֆիքիր քէսիլիլէյի վէ ճէվհէր ու պէլադէթ
ինքեար օլունմագ պիր սահիհիլք օլտու-
ղունտան, ումուլմէն թէշէքքիւր իլէ պէ-
րապէր զիքրի ճէմիլի էպէտի գըլընսա ճա-
յիլ տիր:

Միլլէթտէն պիր սահիպ գալէմ ղայպ
իթմէք, սահիհէն էսէֆէ շաեան տըր:
զիրա, հէր շէյին շօգլուղունա նիսպէթ-
լէ, Եալընըզ գալէմճէ վէ խուսուսիյէ
սէրպէսթ գալէմճէ նէտրէթի ազիմէ պու-
լունմագտա տըր:

Ճիլգմէճեանըն սէրպէսթ գալէմի,
պիթթապի պիր թագըմ առամալարըն ի-
թիգատը պալթըլարը վէ զիւլմէլէրինէ

թօղունտուղունտան, վազաա նիլէ հա-
զարէթլէր իթմիշլէր, առամէթլէր կէօս-
թէրմիշլէր, վէ տինսիլ չաղըրմագլըլա
գատար չըզըշմըշտա տըր: հալ պու քի
մէրգուլմ, էօյլէ տիւլմէնլէրինի շէրմասը
գըլմագ նիյէթիլէ, պիլգաթ քէնտիսի
քահանասընը ճէլպ իլէ, մէզհէպճէ քեաֆ-
ֆէյի պօրճլարընը էտա իյլէտիքտէն պաշ-
գա, ղայրէթի միլլէթիսինի սօն տէֆա իլ-
հարա միւլթէալիլ պազը տիլտուգ քէլի-
մաթտա տախի պուլունտուգտան սօնրա,
Ֆանի տիւնեանը պիր տախի կէօրմէթ
իւզըն կէօզլէրինի գաթամըշ տըր:

— Քէզալիք էսէֆ իտէրէք պէեան ի-
տէրիլ քի, միլլէթիմիգէ խայլի սէնէտէն
պէրու խրոմէթ իթմիշ օլան իւսիլլուար-
լը Տէր Յովհաննէս հայր Փաթասեան տա-
խի վէֆաթ իթմիշ, վէ մէնէտինէ լա-
Երգ սուրէթտէ զիւնէթ ու իհթիրամ
իլէ տէֆն իտիլմիշ տիր:

ՏՐԱՊԷԶՕՆ ՄԷՔԹՈՒՊՈՒ

Միլլէթտէն 183 իւնիսի - իւնիսիսի - իւնիսիսի - իւնիսիսի:

Ընդհանուր ազգին շնորհակալեացը ար-
ժանի են այսօր թէ ժողովրդեան եւ թէ իր
խնամատարներուն ջանքն ու աշխատութիւն-
ները: Բարեբաղդ են բարեջան առաջնոր-
դով մը, սակայն կը ջալին որ նա ալ երբեմն
ամիսներով իր վիճակէն բացակայ մնալուն
իւր ձեռնհասութենէն կախում ունեցող կարգ
մը գործեր անգործադիր կը մնան: Գաջա-
յոյս ենք որ մօտ օրերս իւր վերադարձը
տեսնալու բաղդը կուենայ ժողովուրդը:
Մասնաւորապէս մեծ շնորհակալութեան ար-
ժանի է թաղ. խորհրդոյ ատենապետ Կիւրճի-
եան Պօղոս աղայի աշխատասիրութիւնը որ
ինչպէս սուրբ առաջնորդին ներկայութեանը,
նոյնպէս եւ բացակայութեանը միջոցին ազ-
գային գործոց վարչութեանը ղուլի կանգ-
նած, անձնաւորութեամբ կը կարգադրէ
զանոնք պատուարժան անդամակցացն աջակ-
ցութեամբ: Յարգանաց արժանի է նաեւ իւր
մասնաւոր խնամքը վարժարանի վրայ, որ
օր քան զօր կը յառաջադիմէ Տնօրէն դասա-
տուին Պ. Ն. Մեզպուրեանի արթուն կառա-
վարութեամբը, որուն քաղցր արգասիքն
արդէն սկսած է վայելել ժողովուրդը:

Մեծ. Կիւրճեանը տեղւոյս Բ. Դրան Գե-
րագոյն ժողովին մէջ եւս Ազգին ներկայա-
ցուցին ըլլալով, իւր ջանասիրութեամբը
մեծ օգուտներ ունի թէ Հայոց եւ թէ օտարա-
ստով պատիւ անձին կը համարիմք ըսել, թէ
յիւրաւի արժանի է բարեխնամ տէրութեան
շնորհացը եւ պատուոյն: Ասոնք ըսելէն վեր-
ջըն ալ դարձեալ կուզեմք յիշեցնել, Մեծ.
Կիւրճեանի վայրիկ մը չլլանալ ազգօգուտ
ձեռնարկութեանց մէջ ունեցած աշխատա-
սիրութիւնը միշտ 'ի գործ դնել: Որով մի-
այն կրնայ ազգային բարեբարաց ցանկին մէջ
օր մը տեղ վաստկիլ, եւ ցմահ իւր հետ ու-
նենալ ընդհանուր ազգին եւ քաղաքակցաց
համակրութիւնը: Եւ ունինք այսօր մեզի
փառք եւ լոյս ընծայող բաց 'ի դաստիարա-
կութենէն՝ ճշմարիտ դաստիարակութենէն,
արդ, ասոր հոգ չըտանելով օր քան զօր կը
նուաստանանք, կաղքատանանք, կը չընչու-
ինք անշուշտ:

Յուսով ենք որ օր առաջ Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն աւարտելով գաւառաց ամեն ժողովներն ու խորհուրդներն ալ բարեկարգութեամբ կը տնօրինուին հսկողութեամբ եւ համարառութեամբ Ազգային կեդրոնական վարչութեան, եւ այսպէս կարեկցութեան արժանի չմնար դպրոցի խնդիրը եւ գաւառի Հայուն վիճակը: Նաեւ Հայը կը սպասէ անհամբեր անոր 'իւրոյս ընծայուելուն: Վստահ ենք որ ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հօր շնորհիւ Ազգը իր այս փառաքին կատարումը կը տեսնէ քիչ օրէն: Քանզի անտառաց խորերը քաշուող Հիզրաներն սկսած են դուրս ելնել, որոց թոյնը քանի՜ քանի՜ Հերակիւսներ կը դահաւիտէ: Երանի՜ թէ ասիականող ազգապետները դժբային նորածիլ հասակին եւ փութային ղէկը հողմին համեմատ ուղղել:

Ձեզի քանի մը այլ եւ այլ տեղեկութիւններ ալ: Մէկ երկու շաբաթ առաջ քաղաքիս մէջ Մեսաօրի ընկերութեան մաղազան, զիշեր ատին դողերը մտնելով եւ առանց կտորելու ճարտարութեամբ մտուկը բանալով 600 լիթայի արժողութենէն աւելի ստակ եւ ծանրագին ապրանքներ վերուցած են: Վարպետ գաղղիացիի մը վրայ կասկած չլլալով թէ եւ բանտարկեցին, բայց ցարդ իրապէս եւ ոչինչ հաստատուած է, եւ անկէ 'ի վեր մեծ հսկողութիւններ եւ քննութիւններ կը լինին քաղաքիս մէջ:

Քաղաքէս կարին սկսուած ճամբան տարիէն աւելի է, հազիւ 8 ժամու տեղ յառաջ դնացած է, գաւառէն մարդ զլուխ 20 զընդոր պիտի վճարեն ամեն տարի, բաւական ժողովուեցան, բայց դարձեալ խիստ ծանր կը չարժի գործը, որ մեծապէս պիտի օգտէ բոլոր Ասիացեաց: Յոյս կայ որ կառավարութիւնն այս անգամ 'ի գլուխ կը հանէ, ըզգալով ժողովրդեան պէտքը, եւ անոր կրած նեղութիւնը անճոռնի ճամբաներուն պատճառաւ:

Անցեալ շաբթու, իզարմանս ամենեցուն, մղկթի մը մինարէին կոչնարանին վրայ իմամը իւր հովանիովը խիստին բռնուեցան, եւ երկուքն ալ խկոյն բանտարկուեցան:

Խորհնեան ընթերցարանը ամառուընէն խտրը, որ ատեն դոց կը լլայ, ցարդ բացուած է, չենք զիտեր թէ խորտերուն ժողովարանէն աւելի մեծ է, թէ ասոնք ալ յօգնեցան միւսոց պէս եւ կը զօգտակին շաբաթական 40 փարայէկը վճարել: Հաստատումը կարծես թէ դեռ մուտ չէ գտած մեր ազգին մէջ, քաղաքացիք անշուշտ կը յիշեն խոսիւնեան ընկերութիւնը, որուն ըստացուածքը անդորոթեամբ փճացուցին, որով այսօր նոյն ընկերութիւնը ընտիր չահաւոր գործի մը կրնար ձեռնարկել: Աւագ, որ այսպէսով մեծամեծ վնասներ ունեցաւ ազգը եւ դեռ չը խելարերի, ամէն գործքերն իս 85ր որդրմնային դուռն է, Աստուած լսէ եւ գթալով մեր ներկայ վիճակին այցեկութիւն մ'ընէ:

Որում միշտ իբրեւ ծարաւի եղջերու անձկայրեաց, մնամ վշտակիր Հայու գաւակս:

8 հոկտեմբեր 1866

Տըապիւրն

Պիր դաշ կիւնտէն պէրու պիւտիւրէ մէտիկիմիզ թէլէկրաֆիւրը, պաւաթլը ղընա պագմանեարագ պու կիւն պէեան խտէրիկ:

Փարիս, 2 նոյեմբեր:

Հանրալի տէվլէթի ալիյէտէն իթթիսաղ օլունան թէտապիրի (մալիյէ) էմնիյէթ հաւըլ իթմէյէ պաշլամըլ տըր:

Փարիս, 30 հոկտեմբեր:

Էսպագ Եունան էլիսի միւսիւ Պուրէնին, Ասիթանէյէ Ֆրանսըզ էլիէսի նասպ օլունան ճաղը դանն օլունանգտա տըր:

Միւսիւ Պէնէտէթի, Պէրլինէ ափտէթ խտէճէ տիր: Կէրէք միւսիւ Պէնէտէթիյէ վէ կէրէք միւսիւ Լափալէթէ, Բրուսիա գըրալը ճանիպիտէն գարագուշ նըշանընը կրան գորտուն ըրիթպէսի թէվճի օլունմուշ տուր:

Բէթրսպուրկ, 30 հոկտեմբեր:

Էնփալիտ նամ դագէթանըն իֆատէսինէ նէղարէն, Բուսիա տէվլէթի պահրիյէ պիւնճէսի օն ալթը միլիօն (բուպլիյէ) թէնզիլ օլունմուշ տուր: Սէփաթթօր վէ Ափտէթիան թէրսանէլէրի լաղլ օլունմուշ տուր: պահրը Հաղիզտէ (կասպից ծով) օլան Բուսիա տօնանմաթը թէնզիլ գըլընմըլ, վէ Թաշքէնտ պէտէսի, Բուսիա մէմալիքինէ բապթ օլունմուշ տուր:

Փարիս, 1 նոյեմբեր:

Բրուսիա տէվլէթի, (Ֆրանսա հուտուտունտա վէ պու հուտուտա եաղըն օլան) Սարլուի, Մայանս, Գապլիյց, վէ Գալօնըզ գալէլէրինին իսթիքեամաթընը պօզմուշ տուր, վէ օրտու թօլլարընը տախի տուր հէյէթինէ իպլաղ իթմիշ տիր:

Փարիս, 2 նոյեմբեր:

Աթիւրզ զիքը էլիլէթ թայեին օլունմուշ տուր:

Միւսիւ Պուրէ, Ասիթանէյէ:

» Պօնիլի, Սիւիսէ:

» Մօնթօյօն, Բօրթօկիդէ:

» Պէրթէմի, մէմալիքի միւնէթէմէայը Ամէրիկայա:

Միւսիւ Տըրէ, ումուրու բօլիթիզընէ միւտիրի նասպ օլունմուշ տուր:

Միւսիւ Պէնէտէթի Պէրլինտէ, վէ միւսիւ Սարթիթ Բօմատա իպգա օլունշար տըր:

Լօնտրա, 31 հոկտեմբեր:

Բաբա հաղըթլէրի պլր դարալնալ ճէմիյէթինտէ նութգ խոիպ, իթալիա թարաֆընտան քիլիսէ իւզէրինէ օլան թէսալլուր հագգընտա իզհարը թէէսսիլի խտէր: պու ճիւմէ իլէ երնէ իթալիա իւզէրինէ թէպէրիլէքեաթը բանմանիյէյի տապէթ խտէր:

Իզթիլա իթալիի հալտէ, լաղըմ կէլէն վէ ինապ իտէն էմնիյէթի պուլմագ իլին, տիեարը ախէրէ նազլ իտէնէլինի տախի պէհան խտէր:

Պաշգա պլր նութգընտա Բաբա հագրէթլէրի քիլիսէյէ Բուսիա մէմալիքինտէ օլան թէսալլուր հագգընտա տախի իզհարը թէէսսիլի խտէր:

Պու թէլէկրաֆ, Փարիսալէն 31 հոկ. թալիսի իլէ շու վէճէ իլէ քէշիտէ գըլընմըլ տըր:

Բօմատան 30 հոկտեմբեր թարիլիյէ եաղըրըղընա նէղարէն, Բաբա հաղըթլէրի իթալիտա վէ Բուսիատա քիլիսէ իւզէրինէ օլունան թէսալլուր իզհարը թէէսսիլի խտէր, քիլիսէ հուգըղընա մուհաֆազա

իթմէք իւզրէ էօլիմիւ տախի կէօղիւնէ ալմըլ օլունմուշ պէեան խտէր: Բաբա հաղըթլէրի թէքարա տէմիշտիր քի, քէնտի խըտա մէթի րունանիյէսինի պլր իսթիլալ ինթա իթմէք իւզրէ, պաշգա պլր էմնի մէմէքէթ արաեաճաղ տըր:

Լօնտրա 5 նոյեմբեր:

Միւսիւ Պուրէ Ասիթանէյէ էլիլ թայեին օլունմուշ տուր: Բուսիա տէվլէթի, ասքէրինի թէքմիլ իթմէք իւզրէ, լաղըմ կէլէն եէնի նէթէրլէրի ալմագտա տըր:

Ամէրիկատա Պալթիմօրտա նալէհան պլր ճէսիմ գօրպալըզ գուհուր իթմիշ տիր:

Փարիս, 30 հոկտեմբեր:

Ֆրանսա մէմալիքինի մուհաֆազա իթմէք, վէ խարիճտէ Ֆրանսա բօլիթիգաթընը ինֆաղ իլլէմէք իւզրէ, նէ տէրէճէ գուլլէթի ասկէրիյէ լաղըմ կէլիլ իսէ, պունուս թէրթիպ վէ թանգիմի գըմնընտա պլր պիւլիք գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ, պու գօմիսիօնուն ըլիսի, իմէրաթթօր քէնտիսի օլաճագ իմիշ:

Բուսիա իմէրաթթօրունուն վէլիի անտը էվլէնէճէք օլունմուշտան, Բրուսիա գրալընըն վէլիի անտը տիւլիւնտէ հաղըր պուլունմագ իւզրէ Բէթրսպուրկա ազիմէթ իթմիշ տիր:

Փարիս 31 հոկտեմ:

Բէթրսպուրկտան եաղըրըղընա նէղարէն, Բուսիա տէվլէթի ասաքիլի պէրլիյէ վէ պահրիյէսինի թէքմիլ իթմէք իւզրէ քեաֆֆէյի էհալիտէն պլնտէ տէօրթ եէնի ասքէր եաղմագտա տըր:

— Նոյեմբեր 4 թարիլիյէ Լօնտրատան ալընան պլր թէլէկրաֆա նէղարէն, Ավրսթրիա տէվլէթի եէնի խարիճիյէ վէքիլ Մ. Պէօթ (տիւնքի Մանգու մէմիզտէ սէհվէն « Պէրթո Ն եաղըլմըլ խտի ») սուլհա մէլիս պլր բօլիթ իգաեա տէվամ խտէճէլինի իլան իլլէմիշ տիր:

Քէզպիք նոյ. 2 թարիլիյէ Նիւ-Եօրպտան ալընան խապէրէ կէօրէ, վաշնիկ թընտա գուհուրա կէլէն պլր թէվաթուրուն էկէր ասլը վար իսէ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան Մէքսիքաեա հիմա եէթ օլունմագ տըր:

Ի Լ Ո Ն

Թահթա-գալէ Ճիլարընտա քեային Գատը-խանը թապիր օլունմուշ միւհթէրէք 2600 զըրա պլր զըթա արսա իլէ, էօնիւնտէ պուլունան տիւքքեանլարըն միւլը մա հափսըլա տէրունի արսատա ճարի իլը պուշուք մասուրա մաի լէզիլ իլէ պէրապէր Ֆիւրու իթ օլաճաղընտան, թալիպ օլան զաթ Գալաթա միւնտիլ լէրինտէն Էուստէֆ աղանա միւրաճաթ խոիպ, բաղարըղը տախի Սիւնպիւլլիւ խանտա միւթէպէրանը թիւճճարտան Քէչ-օղլու Տիմիթրաքի իլէ խալիէճէ կիլիւն օլունմուշ:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՍԵՑԵ
ԳԵԹ-ՕՂԻՍԱ ՅՕՂԻՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՅՕԹՕՂԻՍԱ ԱԳՈՒԼԱ
ՊԵՐՏԵՐԻԵ ԳԱՐԵԸԸՆԱ ՆԻՄԵՐՕ 467: